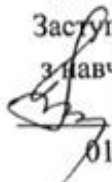

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «УМАНСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ УМАНСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА»
Циклова комісія обліково – фінансових та економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ”
Заступник директора
з навчальної роботи
 Н. П. Николук
01. 09. 2023 року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо – професійна програма	«Облік і оподаткування»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр

2023

Розробник - Щербак Олена Олександрівна, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист ВСП «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу УНУС»

Програма затверджена на засіданні циклової комісії обліково-фінансових та економічних дисциплін. Протокол № 1 від 1 вересня 2023 року

Голова циклової комісії

Ю. М. Мельник

Вступ

Фінансово - господарська діяльність установ бюджетної сфери характеризується своїми специфічними особливостями, які безперечно впливають на методіку та організацію їх бухгалтерського обліку. Наявність висококваліфікованих фахівців, що володіють системними знаннями у сфері бюджетного обліку та практичними вміннями щодо раціонального розподілу і використання бюджетних коштів є запорукою успішного функціонування бюджетних установ у виконанні їх функцій.

Навчальна дисципліна «Облік і звітність в бюджетних установах» є однією з базових у структурі обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетенції освітньо – професійної програми «Облік і оподаткування» підготовки фахових молодших бакалаврів у галузі знань 07«Управління та адміністрування».

У процесі вивчення дисципліни «Облік і звітність в бюджетних установах» студенти зможуть набути теоретичних знань з організації бухгалтерського обліку та звітності в державному секторі економіки, оволодіти практичними навичками з повного і достовірного відображення операцій з виконання кошторисів і визначення результатів їх виконання по загальному та спеціальному фондах, а також узагальнення облікової інформації у звітності. Програма навчальної дисципліни орієнтована на ринкові умови діяльності суб'єктів державного сектора економіки і враховує останні зміни законодавства у бюджетній сфері та обліку.

1. Мета, завдання навчальної дисципліни, компетентності та очікувані результати навчання

Предмет навчальної дисципліни – вивчення методології організації та ведення обліку руху бюджетних коштів у процесі фінансово-господарської діяльності бюджетних установ та забезпечення внутрішнього контролю їх цільового використання.

Мета дисципліни «Облік і звітність в бюджетних установах» полягає у набутті студентами систематизованих знань і практичних навичок з бухгалтерського обліку для виконання ними своїх професійних обов'язків спрямованих на раціональну організацію бухгалтерського обліку та звітності в бюджетних установах.

Завдання дисципліни «Облік і звітність в бюджетних установах»:

- сформулювати цілісну систему знань про методологію та організацію бухгалтерського обліку та звітності в бюджетних установах;
- з'ясувати порядок, принципи, форми та методи бюджетного фінансування;

- засвоїти технологію оброблення облікової інформації і організацію документообороту на різних стадіях облікового процесу бюджетних установ;
- вивчити порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку в бюджетних установах доходів, видатків, фінансових та нефінансових активів, запасів, зобов'язань, виробничих витрат, власного капіталу та фінансових результатів;
- опанувати порядок складання, розгляду, затвердження кошторисів розпорядників бюджетних коштів, техніку обліку їх виконання за загальним та спеціальним фондами, визначення фінансового результату виконання кошторисів за звітний період.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач освіти оволодіває такими компетентностями та набуває таких результатів навчання:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Результати навчання:

РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах.

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

РН 11. Визначати й аналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства для виявлення резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Організаційно-правові основи та методологія бухгалтерського обліку в бюджетних установах

Особливості фінансово - господарської діяльності бюджетних установ. Суть і основи організації бюджетного обліку. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс бюджетних установ. План рахунків бухгалтерського обліку. Економічна характеристика класів рахунків. Класифікація рахунків. Документування господарських операцій. Організація документообігу. Облікові реєстри та техніка облікової реєстрації. Виправлення помилок в облікових реєстрах. Форми бухгалтерського обліку. Суть та будова меморіально-ордерної форми. Особливості організації бухгалтерського обліку в бюджетних установах. Завдання та функції бухгалтерії бюджетних установ. Облікова політика бюджетних установ.

Тема 2. Облік доходів і видатків бюджетних установ.

Суть бюджетного фінансування. Особливості фінансування установ, які утримуються за рахунок Державного бюджету. Система розпорядників

бюджетних коштів. Завдання бухгалтерського обліку доходів і видатків. Класифікація доходів. Класифікація видатків за різними ознаками. Планування видатків. Кошторис доходів і видатків. Порядок складання, розгляду і затвердження кошторису. Облік доходів загального фонду. Порядок отримання асигнувань із загального фонду бюджету через органи Державного казначейства України. Відкриття реєстраційних рахунків. Облік грошових коштів і доходів загального фонду. Облік доходів спеціального фонду. Облік касових видатків. Облік фактичних видатків.

Тема 3. Облік фінансових активів.

Принципи та форми грошових розрахунків і завдання їх обліку. Облік касових операцій. Касова дисципліна. Облік інших коштів. Облік грошових документів. Облік операцій рахунках в органах Державного казначейства України. Облік розрахунків із різними дебіторами. Облік векселів. Облік розрахунків із покупцями і замовниками. Облік розрахунків в порядку планових платежів. Облік розрахунків із підзвітними особами. Порядок видачі авансів у підзвіт. Службові відрядження в межах України та за кордон. Видатки за службовими відрядженнями, порядок їх відшкодування. Облік розрахунків із відшкодування завданих збитків.

Тема 4. Облік нефінансових активів.

Суть капітальних інвестицій та їх облік. Поняття, класифікація, оцінка та завдання необоротних активів. НП(С)БОДС 121 «Основні засоби». Документальне оформлення операцій з руху основних засобів на нематеріальних активів. Синтетичний та аналітичний облік надходження і вибуття основних засобів та нематеріальних активів. Облік переоцінки необоротних активів. Облік ремонту і модернізації основних засобів. Облік вибуття і списання основних засобів та інших матеріальних необоротних активів. Облік нематеріальних активів. Облік зносу нефінансових активів.

Тема 5. Облік запасів.

Склад, класифікація, оцінка й завдання обліку запасів. НП(С)БОДС 123 «Запаси». Документація з обліку запасів. Облік запасів на складах та його зв'язок із обліком у бухгалтерії. Синтетичний облік запасів. Облік продуктів харчування. Облік медикаментів, перев'язувальних засобів і виробів медичного призначення. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів (МШП). Облік готової продукції.

Тема 6. Облік зобов'язань та забезпечень.

Поняття, оцінка та види зобов'язань. НП(С)БОДС 128 «Зобов'язання». Порядок укладання господарських договорів, відповідальність сторін за їх виконання. Облік поточних зобов'язань. Облік розрахунків за товари, роботи, послуги. Облік кредитних операцій та інших фінансових зобов'язань. Облік інших поточних зобов'язань. Облік розрахунків з іншими кредиторами. Організація обліку праці і заробітної плати в бюджетних установах. Штатний розпис. Облік особового складу і використання робочого часу. Документальне оформлення і порядок нарахування та утримання із заробітної плати. Синтетичний та аналітичний облік праці та її оплати. Облік розрахунків із страхування. Нормативне регулювання процесів стипендіального забезпечення. Облік розрахунків з виплати стипендій. Облік зобов'язань за внутрішніми розрахунками. Забезпечення майбутніх витрат і платежів Облік розрахунків за надходженнями до бюджету.

Тема 7. Облік виробничих витрат

НП(С)БОДС 135 «Витрати». Облік витрат на науково-дослідні роботи за договорами. Облік витрат і продукції виробничих (навчальних) майстерень. Облік витрат і продукції підсобних сільських господарств.

Тема 8. Облік власного капіталу.

Власний капітал бюджетної установи та його складові. Призначення власного капіталу бюджетної установи. Завдання бухгалтерського обліку власного капіталу. Рахунки бухгалтерського обліку власного капіталу та їх характеристика. Документація, яка використовується для відображення змін у власному капіталі.

Тема 9. Облік фінансових результатів.

Річне закриття рахунків. Інвентаризація. Результат виконання кошторису за загальним фондом. Порядок визначення результатів виконання кошторису за загальним фондом. Відображення результатів виконання кошторису за загальним фондом на рахунках бухгалтерського обліку, а також у звітності бюджетної установи. Результат виконання кошторису за спеціальним фондом. Порядок визначення результатів виконання кошторису за спеціальним фондом. Відображення результатів виконання кошторису за спеціальним фондом на рахунках бухгалтерського обліку, а також у звітності бюджетної установи.

Тема10. Звітність бюджетних установ.

НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності». Поняття та види звітності бюджетних установ. Основні вимоги до складання та подання

фінансової звітності. Податкова звітність бюджетних установ. Звітність до Пенсійного фонду і фондів соціального страхування. Статистична звітність.

3. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.2>.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464 – VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

4. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі затвердженому Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203.

5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/pril1389887254397445>.

6. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, що затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2015 р. № 1219.

7. Порядок складання типових форм меморіальних ордерів та інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору, що затверджено Наказом Міністерства фінансів України №755 від 08 вересня 2017 р.

Додаткова

1. Безверхий К. В. Облік в бюджетних установах: Навч. посіб. / К. В. Безверхий. – Київ: «Центр учбової літератури», 2020. – 312 с.

2. Дідик А. Бюджетні установи: облік, оподаткування та звітність [навч. посіб.] / А. Дідик, В. Лемішовський. – Львів: Видавництво «Апріорі», 2017. – 1168 с.

3. Звітність бюджетних установ: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н.Г. Карпенко, Л.О. Дорогань-Писаренко, Я.С. Аранчій, Р.В. Липський; Полтав. держ. аграр. акад. – Вид. 2-е, допов. та перероб. – Полтава : Укрпромторгсервіс, 2018. – 261 с.

4. Краївська І.А. Бухгалтерський облік в бюджетних установах / І.А. Краївська. – Харків, ХНАМГ, 2009. – 244 с.

5. Лучко М.Р., Рожелюк В.М. Звітність установ державного сектору економіки: навчальний посібник – Тернопіль: Економічна думка, 2018. – 180 с.

6. Облік у бюджетних установах: [навч. посібн.]. – 2-е вид., виправ. / За заг. Ред. Леня В.С. – Київ Вид-во «Каравела», 2017. – 564 с.
7. Облік у бюджетних установах : Навчальний посібник. – 2-е вид., виправ. / За заг. ред. Леня В.С. – Київ: Каравела, 2017. – 564 с. 13. Облік у бюджетних установах: навчальний посібник / В. П. Пантелеєв. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 280.
8. Опорний конспект лекцій із дисципліни «Облік в бюджетних установах» для бакалаврів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / Н.В. Кравчук. – Тернопіль: ТНТУ імені І. Пулюя, 2019. – 235с.
9. Практичне керівництво: 999 проведення у бюджеті. Дніпро: ТОВ «Баланс-Клуб» 2018. – 208 с.
10. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: [Навчальний посібник] / За заг. Ред. В. В. Зубенка; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». – К., 2017. – 184 с.

Ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу: www.kmu.gov.ua.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
3. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. – Режим доступу: www.me.gov.ua.
6. Законодавство України. – Режим доступу: www.zakon/rada.gov.ua.
7. Бухгалтерський інтернет- портал. – Режим доступу: <https://ibuhgalter.net/>.
8. Бухгалтерія. Платформа бюджет та ОМС. – Режим доступу: <https://oblikbudget.com.ua/rubric/1-buhgalterskiy-oblk-byudjetnih-ustanov>.
9. Бухгалтер бюджетної установи. – Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/news/buhgalterskiy-oblik/>.
10. Бухгалтерський сервіс «Інтерактивна бухгалтерія». – Режим доступу: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/ib/8582/119636>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюється відповідно до системи організації освітнього процесу. Формою підсумкового контролю є залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Для підсумкової діагностики успішності навчання використовується усний, письмовий, тестовий, графічний та програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.